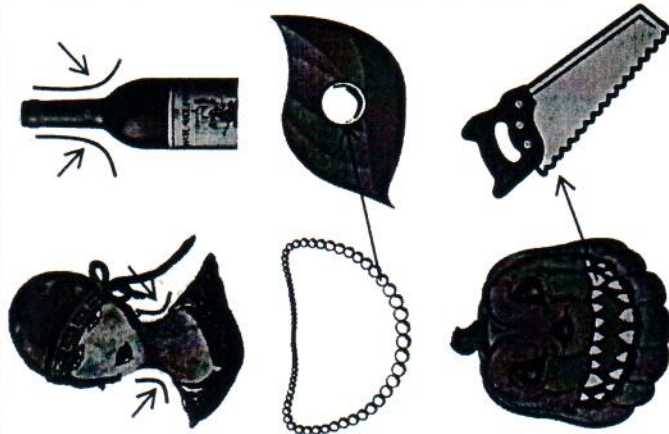

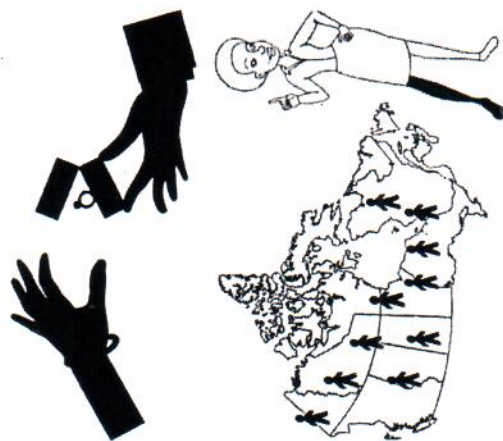
METAFORA

METAFORA spočívá v přenášení významu na základě vnější (tedy viditelné) podobnosti. Nové jevy jsou pojmenované podle již existujících, protože se na nich vyskytuje něco, co tvarem připomíná již známé věci.

hrdlo člověka → *hrdlo lahve* (zužuje se)
perla → *perla rosy* (kulatá, lesklá)
zuby zvířete → *zuby pily* (ostré)

SYNEKDOCHA

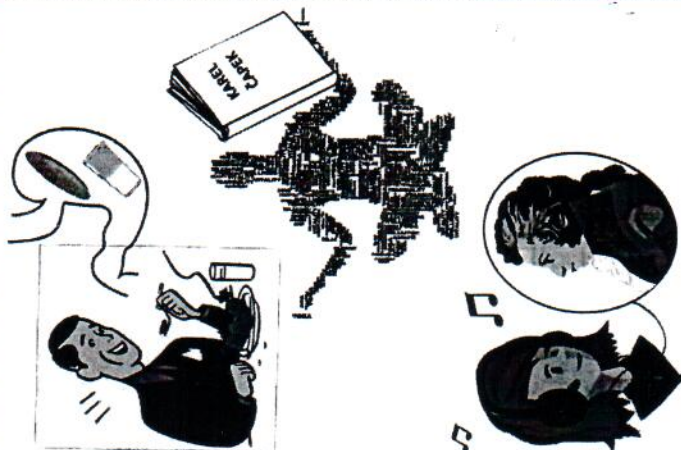

SYNEKDOCHA pracuje se vztahem části a celku. Existují dvě základní situace:

a) část za celek - jinými slovy pojmenují část, ale myslím celek. Tento případ se vyskytuje např. ve větách *Požádal ji o ruku*, nebo *Nebyla tam ani noha*. Logicky není vyžadována pouze ruka a na místo nedorazí pouze noha – touto částí těla je myšlen celý člověk, proto „část za celek“.

b) celek za část – jinými slovy pojmenují celek, ale logicky myslím jen jeho části. Např. ve větách *Kanada slavila vítězství v hokeji*. (Logicky neslavila Kanada jako stát-celek, ale jednotliví Kanadčané, tedy jednotlivé části tohoto celku.)

METONYMIE

METONYMIE spočívá v přenášení významu na základě vnitřní souvislosti. Nejčastěji vznikají tyto situace:

a) forma-obsah: Ve větě použijí formu, ale myslím její obsah. (např. Vypil celou sklenici a snědl dva talíře. – nemá logicky v žaludku nádoby (talíř a sklenici), ale jejich obsah).

b) autor-dílo: Označím autora, ale myslím jeho dílo: Čtu Čapka. (nečtu daného člověka, ale jeho dílo). Poslouchám Mozarta. (= jeho dílo)

114. Rozhodni, zda se jedná o metaforu (META), synekdochu (SYN), či metonymii (METO).

META SYN METO

1) Vytrhl list z knihy.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

2) Celé město je na nohou

1	1	1
2	2	2
3	3	3

3) Snědla dva ovocné poháry.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

4) Dokud bydlíš pod mou

1	1	1
2	2	2
3	3	3

střechou, bude po mém.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

5) Druhou misku už nedojedl.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

6) Ve škole zpíváme Kryla.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

7) Sál najednou ztichl.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

8) Divadlo hraje inscenaci.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

9) Herci inscenují Gogola.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

10) Natřeme čelo postele.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

11) Tady Policie, otevřete!

1	1	1
2	2	2
3	3	3

12) Ručičky na hodinách se najednou zasekly.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

13) Praha se zatím nevyjádřila.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

14) Jedna noha stolu chybí.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

15) Brno přivítalo premiéra.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

16) Máme střechu nad hlavou.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

17) Říkej to ústům svým.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

18) Kdo v tom má prsty?

1	1	1
2	2	2
3	3	3

19) V srdci lesa se nachází

1	1	1
2	2	2
3	3	3

mýtina porostlá mechem.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

20) Potřebuji jen kapku štěstí.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

21) Dnes je tu hlava na hlavě.

1	1	1
2	2	2
3	3	3

22) Německo kapitulovalo.

1	1	1
2	2	2
3	3	3